

**† CASIAN,
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOP AL DUNĂRII DE JOS**

**Preacucernicilor preoți,
Preacuviosului cin monahal,
și tuturor dreptmăritorilor creștini din Eparhia noastră,**

*har, milă, pace, sănătate și bucurie
cu prilejul mărețului praznic al Învierii Domnului,
iar de la Noi arhierească binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Iubiți păstori de suflete, frați și surori în Domnul,

Pe deasupra tuturor bucuriilor, atâtea câte ne sunt îngăduite, domnește suverană peste cer și pământ și se așează ca o Împărăteasă cu diademă de aur strălucitor în sufletele noastre, Ziua Învierii, așteptată și prețuită, de la copii până la vârstnici, de la cei vii până la cei adormiți.

Este Ziua luminoasă și luminată, este Învierea Mântuitorului Hristos din mormânt, care devine izvor de energie a înseninării inimilor noastre. Este chiar prezența Domnului și Împăratului vieții noastre, a Mântuitorului Care, Sus în Ceruri este cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, pe pământ este cu trupul răstignit pe Cruce, „*pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire*“¹, apoi e așezat duios în

1. Art. 3 din Crezul Ortodox Niceo-Constantinopolitan.

mormânt nou, dar cu sufletul dumnezeiesc și atotputernic luptă cu puterile întunericului, pe care le biruie, și eliberează din moarte pe toți cei mai dinainte ținuți de ea.

Această prezență, așteptată, dorită și iubită, este Fiul lui Dumnezeu, biruitor al iadului și al morții, care a „gustat“, cu trupul, moartea, pentru a o distruge, și a înviat cu trupul, a treia zi, din morți.

Cutremurați de darul sfânt al vieții celei fără de moarte, Sfinții Apostoli și cei din preajma lor s-au împărtășit de prezența Mântuitorului plin de Slava Învierii.

Mesajul prin care le-a transmis arvuna vieții veșnice este exprimat foarte concis în cuvintele pline de putere, asemenea unor daruri neprețuite ori a unor balsamuri scumpe, eliberatoare de durerile adânci din suflete și din trupuri: „*Bucurați-vă!*“², „*Pace vouă!*“³, „*Nu vă temeți!*“⁴, „*Mergeți și spuneți*“⁵ (aceste sfinte realități dumnezeiești – s.n.) *fraților..*“.

Însă toate aceste binecuvântări ale Mântuitorului au darul, an de an și, ar trebui, zi de zi și clipă de clipă, să ne treacă pe toți, ca pe o punte peste apele învolburate, la limanuri line și fericite. Să ne ofere, în locul întristării – bucuria, în locul tulburării – liniștea și pacea, în locul temerii – bărbăția și statornicia în ea, în locul întunericului sufletesc – lumina bunătății așezată în „candela“ vieții curate și milostive.

Asemenea unor candelă aprinse în fața sfințelor icoane din biserică ori a celor din casele noastre, am primit, iată, cu câteva momente în urmă, lumina Învierii de la mormântul de viață dătător. Nu este o lumină oarecare! Este lumina oferită de la Sfântul Altar, care-L arată viu în lume pe Mântuitorul și care se oprește pe altarele „*sufletelor și ale inimilor*“ noastre, „*Lumina lui Hristos [care] luminează*

2. Matei 28, 9.

3. Ioan 20, 19.

4. Matei 28, 10.

5. Matei 28, 10.

*tuturor*⁶. Este lumina care ne trece de la starea lăuntrică, încețoșată de suferințe sufletești și trupești, cauzate de greșelile și de păcatele noastre, la eliberarea de acestea.

Astfel, omul robit de păcat se curăță prin baia lacrimilor pocăinței și înviază, ca dintr-un mormânt, cu Hristos Domnul, la viața eliberată de faptele întunericului.⁷ Este îmbrăcat în „*haina luminoasă*“ a Învierii și a vieții curate: „*Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat*“⁸. De aceea, primii creștini primeau intrarea în Biserică prin Sfântul Botez în ziua Învierii. La Sfintele Paști actualizăm înnoirea noastră prin Botez și apartenența la viața neprihănită, cântând la Sfânta Liturghie imnul: „*Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat*“. Arătăm prin aceasta, duhovnicește, mărturisirea în comun, în fața lumii, a puterii Învierii Mântuitorului ca dar al înnoirii vieții, de la starea păcătoasă, la cea luminoasă: „*Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca, văzând ei faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru Cel din Ceruri*“⁹.

Pentru această trecere de la întuneric la lumină, slujba Sfintei Învieri se săvârșește afară, în fața sfintelor biserici, iar credincioșii privesc spre Răsărit, Îl așteaptă pe Mântuitorul, Care iese din biserică, așa cum a ieșit El din mormânt, luminos și strălucitor, biruitor și iertător. Prin glasul preotului, împrumutat lui Hristos, așa cum ne arată Sfântul Ioan Gură de Aur, Îl auzim pe El chemându-ne să primim darul Lui: „*Veniți de primiți lumină!*“ Această clipă emoționantă și tainică ne ajută să-L vedem aieva pe Hristos – „*Lumina lumii*“¹⁰ din lumânarea pascală, în lumânarea din mâinile noastre.

6. Vezi rânduiala de la *Liturghia Darurilor mai înainte sfințite*, în „*Liturghier*“, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2013, p. 301.

7. Romani 13, 12, coroborat cu I Petru 2, 16.

8. Galateni 3, 27.

9. Matei 5, 16.

10. Ioan 8, 12.

Însă lumina Învierii pătrunde în sufletele noastre și, de acolo în inimi, și devine putere și imbold pentru o viață înnoită. Această stare duhovnicească, luminoasă și bună este asemenea seminței curate, pe care o așezăm în solul pregătit, din care, cu ajutorul luminii și al apei, devine floare sau fruct. Și omul care primește sămânța duhovnicească a mesajului Învierii Domnului ca fapt personal, lăuntric și vindecător de suferințe sufletești și de neîmpliniri în viața de zi cu zi, este și poate deveni „*pământul spiritual*“ bun, din care pot înflori „*dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine...*“¹¹. Cu cât se plivesc buruienile, care cresc pe lângă flori și care semnifică patimile și păcatele noastre, cu atât mai mult prin rugăciune, viață spirituală ordonată și trai decent și echilibrat vom simți Învieria Domnului ca fapt real pentru noi, ca un dar și ca o stare de întoarcere a noastră la firescul lucrurilor. Așa conviețuim pașnic, în liniște și luminos în familie, la locul de muncă, în școală, pe ogor, în societate, acasă sau oriunde în lume.

Acest mare adevăr îl evidențiază plastic Sfântul Apostol Pavel, când ne arată miracolul învierii seminței care, mai întâi, putrezește, se face una cu pământul, ca mai apoi să „învieze“, să se verticalizeze, să se ridice deasupra pământului, să înflorească și să-i ofere parfumul și frumusețea, ca daruri ale condiției noi, înnoitoare și purificatoare: „*Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc*“¹².

Prin această asemănare înțelegem mai nuanțat Învieria Domnului ca dat pentru propria noastră înviere, încă din această viață. Înviem din condiția păcătoasă la cea virtuoasă, așa cum de altfel ne învață Părinții Bisericii: „*Cel ce-și vede greșelile este mai mare decât cel ce înviază morții!*“. Această stare se numește, îndeobște, revenirea firii umane la normalitate, la autenticul vieții. Și aceasta este firea pascală, pe care ne-o împărtășește Hristos Domnul Înviat și noi ne-o însușim, după puteri, în urma propriilor eforturi, ne-

11. Galateni 5, 22.

12. I Corinteni 15, 44.

voințe duhovnicești și fapte bune milostive. Aceasta este măsura bucuriei Învierii ca fapt, pentru fiecare dintre noi. Este moartea urii, a violenței și a răului din noi și dintre noi și învierea Dragostei! *„Prin aceasta (Hristos înviat cu Trupul) Trupul Lui pune în trupul nostru și prin el și în sufletul nostru, sămânța învierii și a vieții de veci, hrănită din iubirea nesfârșită. De aceea, Trupul Înviat al Domnului Hristos, primit în trupul nostru (mai ales prin Sfânta Împărtășanie – s.n.) își întinde efectul până în sufletul nostru, dacă primim Trupul Domnului cu credință, ca de acolo să-și poată manifesta în ziua cea de apoi puterea și reconstituirea trupului nostru înviat”¹³.*

Bincredincioși frați și surori în Domnul,

După cât de vie și de autentică este bucuria întâlnirii cu Domnul Înviat, tot atât de mare este binefacerea și lucrarea oamenilor înviați la iubirea față de semenii lor, mai ales acum, în contemporaneitate, când la tot pasul ne îndepărtăm unii de alții, uitând scopul și sensul viețuirii noastre pe pământ. Starea de înviere a iubirii față de semeni schimbă lumea în sensul pozitiv, înalt, binefăcător și pașnic. *„Unii pe alții să ne îmbrățișăm! Să zicem «fraților» și celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate (și tuturor – s.n.) pentru Înviere!”¹⁴* sunt îndemnuri ce îi reprezintă mai ales pe cei ce *„s-au luminat cu prăznuirea”* și au gustat din fericire! Așa trebuie să gândim, așa trebuie să facem și așa se cuvine să-i sfătuim neîncetat pe toți oamenii. Să creadă în învierea viețuirii lor! Să se lupte să primească lumina iertării! S-o ofere, ca de la o lumânare la alta și celorlalți semeni! De aceea purtăm lumina pascală în mâini, pentru a o introduce (interioriza) în suflete și, de acolo, în fapte. *„Așa să lumineze lumina voastră!”*,

13. Pr. prof. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2004, coperta IV.

14. „Slavă...” la Laude, Slujba Învierii din „Penticostar”, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2012, p. 23.

ne arată Mântuitorul. Așa s-ar cuveni să luminăm și noi, ca și El, prin credință și fapte bune!

În acest înțeles, cele mai luminoase chipuri, „icoane“ vii ale Învierii sunt cu noi, sunt printre noi. Acestea sunt reprezentate de copii. ***Copiii sunt darul luminos al familiei, iar familia creștină este tezaurul neprețuit al Bisericii, al Țării, al lumii!*** Pentru a înțelege această realitate este suficient să admirăm copiii la școală, zâmbitori și mereu dornici de a afla ceva nou, înălțător și binefăcător de la dascălii lor, ca și de la iubiții lor părinți sufletești și trupești.

Însă, mai presus de toate persoanele, de dascălii și binefăcătorii lor din lumea aceasta, ei au un Prieten, Părinte, Dascăl și Protector ceresc. El este Mântuitorul, Învățătorul lumii și Lumina lumii. El Îi cheamă pe copii neîncetat la „Școala iubirii Lui“: „*Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția lui Dumnezeu*“¹⁵.

De curând, în țara noastră s-au produs, așa precum știți, unele schimbări privind participarea copiilor la ora de Religie din școală, care-i tocmai prilejul întâlnirii cu Învățătorul lor iubit, Mântuitorul. Părinții copiilor minori trebuie să exprime participarea acestora la ora de Religie prin semnătura lor.

S-a produs, pe deasupra tuturor încercărilor, necazurilor și dificultăților, acest act responsabil și încurajator, prin care aproape toți părinții în Eparhia noastră, ca și pretutindeni în țară, prin semnătură de acord, și-au trimis copiii la ora iubirii lui Dumnezeu din Școala noastră românească. Eforturile comune ale Sfintei Patriarhii, ale Ministerului Educației, ale Școlii românești, ale părinților copiilor, ale cadrelor didactice, ale intelectualilor creștini, ale Asociației „Părinți pentru ora de Religie“ și ale iubitei noastre preoțimi ne-au arătat, încă o dată, „*cât de bine și de frumos*“ este exemplul de unitate, de cooperare, de solidaritate și de iubire pentru credință, prin care s-a evidențiat dorința de educare creștină a copiilor și a tineretului

15. Marcu 10, 14.

nostru. ***Educația completă, sufletească, cultural-socială și civică face parte din crezul Sfintei noastre Biserici, „Mama spirituală a neamului“ și „Școala“ dinainte de a se fi înființat școli moderne.*** Iată de ce se cuvine astăzi să ne bucurăm împreună și să oferim mai multe semne autentice ale iubirii față de toți semenii noștri, pentru a contribui la învierea speranței și a bunătății, prin exercițiul concret al „iubirii milostive“¹⁶, căci așa cum ne îndeamnă și ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur: „*Ce ar putea cineva cere altuia, care are pe lângă sine totul, când are un dascăl atât de desăvârșit în filosofie ca dragostea?*“¹⁷. Din această realitate a dragostei lui Dumnezeu pentru desăvârșirea noastră, educația religioasă este, fără îndoială, cel mai concret exemplu al reînvierii neamului românesc, iar sprijinirea și ajutorarea copiilor este investiția de căpătâi în viitorul lor sigur și fericit, atât sufletește, cât și trupește. Biserica răspunde prin fapte bune, autentice, la greutățile familiilor sărace și organizează acțiuni caritabile, mai ales pentru a bucura copiii săraci sau singuri. Acest fapt este o mărturie vie și credibilă a darului Învierii Mântuitorului.

„*Din pricina aceasta, Dumnezeu a sădit în firea omenească o dragoste atât de mare de copii, încât părinții să fie constrânși, ca de o lege peste care nu pot trece, să se îngrijească de creșterea copiilor lor*“¹⁸. De aceea, iubiți părinți spirituali ai copiilor și slujitori ai Sfintelor Altare, dimpreună cu părinții naturali ori adoptivi ai copiilor, deodată cu eforturile din familie și din școală, să ne unim într-o singură forță a binelui concret, spre binele real al societății noastre, prin educația creștină a „primăverii“ vieții și neamului – copiii și tineretul.

16. Rugăciunea a VIII-a la slujba Tainei Sfântului Maslu, în „*Molitfelnic*“, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2013, p. 167.

17. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Comentariu la Epistola către Corinteni*, p. 114, apud vol. *Lumina Sfintelor Scripturi*, Ed. Trinitas, Iași, 2007, vol. I, p. 413.

18. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Despre creșterea copiilor*, pp. 247-252, apud vol. *Lumina Sfintelor Scripturi*, Ed. Trinitas, Iași, 2007, vol. II, p. 354.

Iubiților,

Cu aceste îndemnuri dorim să vă transmitem tuturor, celor de aproape și celor de departe, de Sfintele Paști, mulțumiri pentru jertfelnicia și dragostea depuse pe altarul Bisericii și al neamului, prin credință și fapte bune, în toate parohiile, mănăstirile, școlile și așezămintele sociale ale Sfintei Arhiepiscopii a Dunării de Jos.

Să participăm cu însuflețire la Sfânta Liturghie în toate bisericile, iar la sfârșit ne vom bucura de agapa tradițională pascală, așa cum ne îndeamnă Sfântul Ioan Gură de Aur, pe care-l cinștim în chip special împreună cu alți păstori de suflete vrednici, jertfelnici și sfinți, în ***Anul închinat misiunii parohiei și mănăstirii azi***: „*Masa este plină. Ospătați-vă toți! (...) nimeni să nu iasă flămând! Gustați toți din ospățul credinței; împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății*“!¹⁹

Să vă răsplătească Dumnezeu cu sănătate, cu pace sufletească și, mai ales, cu împăcare și viețuire fericită.

Nu-i uitați pe cei ce încă nu sunt sau nu pot fi fericiți! Iertați-i, iubiți-i, ajutați-i! Cu toții să intrăm în bucuria Domnului!

La toți din inimă:

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Al vostru de tot binele doritor
și către Hristos Mântuitorul rugător,

† Casian,

Arhiepiscopul Dunării de Jos

19. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de învățătură în sfânta și luminata zi a slăvitei și mântuitoarei Învieri a lui Hristos, Dumnezeuul nostru*, în „*Penticostar*“, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2012, p. 24.